

Baka Györgyi

Rákóczi szíve

„Ami legdrágább, azt az ember a szívébe rejt.”
Kamalduli szerzetesek

A fiatal Rákóczi fejedelem 1703. július 14-én találkozik a rá várakozó felkelőkkel: leendő hadi népének fő része visszazsegezett kaszával, bottal, baltával, dárdával felfegyverzett beregi, ugocsai, szatmári nincstelen parasztokból állott, akik égő lelkesedéssel, föltétlen bizakodással várták, mint megmentőjüket.

Rákóczi szíve megrendült:
„Még visszafordulhattam volna,
de bátorított és erősített a szándék,
hogy megérdemljem a nép
bizalmát és szeretetét.”

Napkeltekor Grosbois-ban,
a némaságot fogadott kamalduli
szerzetesek kolostorának kertjében
sétál Rákóczi múlhatatlan csönddel
a szívében. A szabadság már
elveszett, gyászkönnyek hullanak
a fákról, fájón suttog a szél...

A hallgatás erejét régtől, családi
hagyományából ismeri, ez a Zrínyiek
öröksége benne, édesanyjái és
nagyapjái Zrínyi Péteré, akik hosszú
időt töltöttek néma fogadalomban,
az erőszaknak való ellenállás jeleként.

Most ő is szíve időtlen csöndjébe
merül tisztulásért, a szabadságharc
és népe méltóságának megőrzéséért,
a történeteket Isten kegyelmébe ajánlva.

A nép sosem tudta elfeledni, hitte -
s hiszi tán még, hogy Rákóczi
nem halhatott meg, minden éjjel
fölkel a sírjából és fehér lovának
ezüst patkóival, szívének
dobbanásaival
a szabadság csillagait szikrázza az égre.

A mélység ölelése

A Te hangod hallgatni olyan,
mint mikor az édes érintésű
könnyed tavaszi szél borzolja fel
az alvó homokszemeket, s azok
könnyed mámorban lebegve
emelkednek az áramló légből,
majd visszahullnak egy új rendezésű
egységben a vágyott földre.

A Te érintésed bőrömmön olyan,
mint mikor az áradás magával
ragadja a tenger hullámain, s a
vízcseppek fájón-édesen szétperregnek
az ismeretlen léten túli lét felé,
majd megadóan, gyöngéd
erőtlenséggel hullnak a vonzó
mélység ölelésébe vissza, nyakam
és vállam puha hajlatába.

Árnyékába szó az éj

Elhalkul a napfény dala már,
ráncosodnak a bokrok, a rétek,
kókadnak a fürtösgyöngyikék.
Lassan árnyékába szó az éj,
pedig jó lenne virágok illatában
lélegezni még.

Villámokat csattogtat az őszi szél,
a fák levelei, mint könnyek, hullanak.
Elmúlt már az én kitaruló nyaram is,
csönd harmata lepi be útjaimat,
sűrű homályba rejtezik a vágyott jövő
fény-lüktetése.

Aranyi Sándor: Holtágban 30×40 cm akril, vászon (2018)

Konczek József

A búsuló juhász*Hófehérbohóc eltűnődik
a kis pirosalsó tűnődésein*

Volt egyszer egy öreg pásztor,
megvan még a pakliban,
odamondta jónéhányszor,
hogyan itt az van, ami van.

... Van, kik rőzsén melengenek,
jaj, mennyi Tél, mennyi kártya!
Hát, Kuoni? Mi lesz veled?
Gyöngé csőröd vajh, mi bántja?

Ha nem álltam másnak bakot,
őr voltam. Még ideállat
régimunkám. Szép állatok,
ne nézzetek fakabátnak.

Reggel nincsen telihold.
Légy mászkál egy fakanálon.
Szökő idő... ennyi volt?
Hangzott egy-két szánombánom.

De mi van az én számlámon?
Tartozik vagy követeli?
Hangzik néhány szánombánom,
mit a birka lelegel.

Hej, szép Rőzsák, jó Angyalok,
- mikor alsó, mikor ász -,
s voltam én is. S most mi vagyok?
„februNYári Mikulás”...

A búsuló 2

Naná, ez nem tarot kártya.
A kis fickó víg rokon.
Bakancs koppan a hátába.
Nyakban mégsem hordhatom.

Ő a kezdő? Ő a végső?
Gondolja, hogy egyre megy?
Hm, hm... hisz... talán a végszó
csak a magyar huszonegy.

Hely, idő. És a cselekmény?
A cselekvés kétsége?
Én bizony ki nem nevetném.
Elvégre és alvégre.

Volnék februNYári makk ász?
Volt, hogy én is kártyáztam.
Bökött a szemembe toklász
s fájlaltam e játszmaiban.

Ámde vannak még szabályok,
van bunda, van eledel.
Porlik a szó, mint a vályog.
S elszelel vagy kitelel.

S volt egyszer egy öreg pásztor,
nem hagyhatom annyiban,
s nem bánom, ha szavad rám szól,
ha megmondom, ami van.

A búsuló 3

/Vannak persze világtájak,
tudom, hiszen értem én.
Nekem talán jobban fájnak,
kinek sorsa költemény. /

Finta Éva

Mantra 2.

elnyomni fejleszteni
elnyomni fejleszteni
elnyomni fejleszteni

a lélek tornája ez
a test tornája ez
a szív tornája ez
az elme tornája ez

elnyomni fejleszteni
elnyomni fejleszteni
elnyomni fejleszteni

Varjak

tollasak,
feketék, károgók,
felszállnak távoli rétek,
vetések suhognak szárnyukon,
csőrükben krárog az
ének. elnémult föl-
deket lepnek el, túlél-
nek mérgeket, vegyszert,
kipusztult énekesmadarak
lakhelye általuk megtelt.
mondják, hogy hírhozó mada-
rak, jóslatuk elnémult átok. de
párjuk mellett kitartanak a varjú-
féle családok. rabolnak, szétszed-
nek, éberek, fészket is fosztogatnak.
elfoglalják más lakhelyét, eszközben
sem válogatnak. micsoda fekete társa-
ság! tele a mező, a város. mindenütt ott
vannak, fészküket hiába szedik szét mások.
krárognak, kárognak élesen, beköltözik
a tájat. csak az ornitológu- sok s az
egykor volt sztánai lakos
Kós Károly emelt nekik
há- zat.
kárognak fölöttünk irgalmatlanul
mentőit a gyásznak.

Bobory Zoltán

P. Maklári Éva verseit olvasom –

a Vajda János-díj mellé, a 75. jegyében

Költőtárs!

Tudom, most tiltakozol.

Mint mindig, zavartan

a dicsérő szavak ellen.

Maradj ilyennek!

Bízd magad azokra,

akik, ha könnyezve vagy

könnyítő mosollyal leteszik esténként

a könyvedet ágyuk mellé,

csodák és titkok jelennek meg

álmaikban s világosság.

Amit ha megköszönnek neked,

higgy a fénynek szemükben...

Most, hogy olvasom verseidet,

összehívnám egy hatalmas, világos,

zsongó terembe az összesét,

szavaidból szomjasan merítő diákjaidnak,

akiknek elméjét, lelkét igazgattad,

nyesegetted és simogattad...

Felolvasnék verseidből.

Elmondanám, hogy te tudod, ki az,

aki ismer igaz választ a kérdésekre,

tudod, mit kíván a lélek és

miféle hangot, színeket szeret az ember.

Te tudod, ha elmennek az apák,

akkor a nomád sátorban összegyűlteknek

ki lenne az, aki elkezdené az imádságot,

az éneket, és kiszínezné a sátor falát.

Csak annyit mondanék végül,

hogy nézzenek a szemedbe, hallgassák

a hangod, ha tisztaságot akarnak, ha a
mélységet keresik a lélekben,
a reménytelenségben a hitet, szeretetet.

Megerősödne bennük, micsoda
kincset szórtál elébük,
a legtöbbet, legnemesebbet, amit
kaphatnak: magadat, tudásod, lelked.
Kinyitnám aztán a terem ajtaját,
s ők kitódulnának a fényre,
a tiszta levegőre és felnéznének az égre...

Lábnymok a parti homokban

Kubik Annának Fehérvárról

Az elcsendesedett hullámok után, a parti
fövényen nem látszanak lábnymaink.

Nincsenek nádtorzsák, kisodort ágak sem,
a tómeder békessége húzódik ki a fűzfáig;

alóla nézem a túlpárt vörös drapériáját,
s a felettem szétrebbenő szürke felhőket.

Az ágak között elhagyott, csepegő fészek
úgy várja a tavaszi fiókák melegét, ahogy

kiüresedetten, márványos kezünkbe temetett
arccal várjuk, hogy a fövény kagylói között

újra lábnymok vezessenek le a vízig,
két sor egymás mellett haladó lábnym.

Kárpátaljai magyar rapszódia

Dupka Györgynek

Először
itt tartotta őket a remény:
nem tarthat soká ez a szörnyűség

Aztán
a hit a Jóisten talán így
próbálja ki őket – hisznek-e benne
hiszik-e hogy nem felejtí őket
nem hagyja el ezt a maroknyi népet?

Majd
a hűség az ősök földjéhez
bőrükben őrzött szülőföld szaga-illata
a jajveszékelt földbe süppedő fejfák
a töpörödő sírhantok- mint púpos hátú öregek –
éppúgy körbefogottan a temetőkben
az Istent szólító sóhajokkal

A megmaradt
virtus az elszánás a szálfá egyenesség
a sunyító-lapuló csihatag-emberek között
szívükig felérő gazban véresen

Örök
büszkeségük csak a földnek s Istennek
meghajoló ércgerincük
lábuk nyomába sem érő rájuk öklendezők
mégis - Istentől parancsolt szeretete

Végső
menedékük a megmaradás gyökere-lombja
rendíthetetlen bevehetetlen várak
könyörgésüket imáikat hordozó
áldott magyar nyelv

Itt
tartotta őket S teremti újra lelkük szent hitét
Istenük

Csáky Anna
Nyárutó

Oly hűsek a fények így estefelé,
rátelepednek a ház falára,
elidőznek kicsit, míg leszáll az éj,
s takarodót fúj az őszibogár.
Árnyakat lenget a platán a szélben,
s hódol a napnak búcsúja láttán,
levelek absztrakt ábráit vetíti
a lemenő tűzgömb az ablakszemekbe,
s a halovány-zöld fal föl-földereng,
míg eltökélt testét letapogatja
a horizont peremén éppen átbukó
esti fénynyaláb rezzenéstelen.
A platán szigorú teste megfeszül,
lombjában a zöld már illanó remény,
odalent pedig a vénülő szél nyüzszít,
zörögve görget haldokló avart...
Így készül minden: szerelem, a szépség
a közelgő sűrű kárhozatra.

Alant az utcán kis maszatos angyalarc:
az időtől besárgult, holtra vert nyár.

Zokogó esők

Arcomon ősz-esők, mágikus dobok,
elomló furcsa bánat,
a csend láncain zokog
gyémánt-húrja e jajgatásnak,
s zúg reggelig,
feszülve fölöttem hídban.
Lábamhoz hajol egy parti fűz,
rí, dereka cikkan,
kerülgeti a szél, és égis űz
egy megriadt varjat az ágról.
Az almafa elejti ruháját,
arcán szemérme pírja lángol,
s a hatalmas csend zugán át,
hullámot föl sosem ver,
kemény férfivá érik a november.

Sír az angyal...

Sír az angyal fekete kertben,
bánattól sújtva, porba vereten,
a hold-ezüst hús glóriája
és csillagszem tekint le rája.

Sír az angyal, zokog utánad,
bénítja, fojtja nehéz bánat,
alul harmattól fénylő füvek,
a szájalom gyújtja könnyüket.

Hová vezet a csillag útja,
mely elragadott messze, *túlra*,
félelem nélkül érsz-e partot,
ha bezárul az égi csarnok?

Mivé lettél, védtelen holttest?
Virágot rád csak irgalom fest,
százszor jegeltek, tűzbe dobtak...
(Ő szegény, szegény, szegény holtak!)

Sír az angyal, reszket egyedül,
csattogó éjben fut, menekül,
sír az angyal...Mondd, hol keressen
ronggyá szakadt őrződ, a *lelkem!*

A vad mező dalnoka

Tisztelet Ady Endrének

Lángszívű, ábrándos ifjú volt.
Gyönyöre bornak, nőnek, vágynak
s délibáb, napfény, mély titkú hold-
mágia növelt neki szárnyat.

Körötte elvadult rét, mező
nem termett mást: kórót, harasztot,
de ő dalolt, s napra éhező
szirmocsodákat, fényt fakasztott.

Ezer álomtól zaklatottan,
a szépség mámorában égett,
ám kígyók csúsztak elő, s nyomban
a szirmokra szórták a mérget.

Más tájakon zengve énekét,
koronát ékül kapott volna,
de a halott mezőn nézve szét,
elhallgatott: minek dalolna?

*(A Hortobágy poétája és a Magyar
Ugaron című versek ihletésében)*

Serfőző Simon

Ide kellene

El ne kószáljon,
kipányváztam közelembre a tüzet,
csak amerre én akarom,
legelészhessen.

A Bükköt, Mátrát
együvé tereltem,
tanuljanak rendet,
az Alföldet ne taposnák össze.

Ami messze volt,
még messzebbre küldtem,
ne egyhelyben gubbasszon,
hanem ahol kell – intézkedjen.

Ide kellene integetni
mind az élhetőbb időket,
főntebb küldeni a Napot,
magasabbra az eget.

Hová lesznek?

Mennyi vágy pernyül el,
mennyi szerelem,
amelyik mind virágot nyitna,
a fákon leveleket!

Mennyi suta egymáshoz közeledés hal ki,
mennyi melengető érzés,
amikor fölragyoghatnánk tiszta örömeinkben,
izzana bennünk a szív!

Ölelések a lánykarokból hová lesznek,
a fiúkéből hová?
Mivé korcsosulnak?
Dédelgetőn kiket óvnak, ha nem egymást?

Miféle kedvencekre pazarlódnak,
kísérgetésére pórázon vezetett utcáknak,
miféle vigasztalóira majdani öregségünknek?
Nem azokra kellene szánni magunkat,
akik vérünkben születnének?

Akik arcunkat hordoznák,
mint Napot az ég?
Lennénk örökkévalóak,
ne hordana szét bennünket az idő,
feledésbe a szél?

Anga Mária

Akkora vihar volt...

Akkora volt a vihar,
felfakadt a földből a nagy szilvafa gyökere,
még magát sem kímélte a szél,
évig erő erejével szaggatta
az óceányi felhőket,
végül, befulladt a vízbe ő maga is.

A barlangok tátott szája tele lett
vízzel, sárral, hordalékkal,
csontváztestüket a hegyek
apró darabokban látták maguk előtt,
a legmagasabb fák is elárvultan
hajladoztak, levélfiókáik odavesztek.

Akkora vihar volt,
menekülni nem lehetett.
Föld, Ég összeborulva,
de nem ölelkezve,
inkább egymást öklelve,
villámok rándultak vállukon,
mint hatalmas idegszálak.

Fekete kendőt borított
arcára a Nap, mint gyász idején,
ne lássa a világ végét!

A virágba borult földek:
őseink arcai, hová lettek?
Melyik emelkedőn hajlott
el gerincünk egyenessége? –
az ügyeskedések lidércei
mikor lepték el a világot
éltető álmainkat?

Micsoda vihar!
A barlangok tátott szája
tele van vízzel, sárral, hordalékkal! -
nem kiálthatják az igazságot.

Csontváztestüket a hegyek
apró darabokban látják maguk előtt!
A legmagasabb fákat is elhagyják
ártatlan levélfiókáik.

Antal Attila

A nihil kísértése

Öreg szekrények mélyén várakozik a csönd
leskel ormótlan kövek alól
elmosódott képek szüette keretéből figyel

ijesztheted kiáltozással füttyel
űzheted csikorgó fémzenével
hadállásait nem adja fel

s egyszer megindul feléd és héjaztathatsz
hűvös bölcsességeket fennen
s mormolhatsz forró imákat titokban

véredbe hatol kitölti csontjaid
majd – néma szünetjel: szétszóródsz
a porrá hulló galaxisokban

Őszi harmat után

Idegen erdőben
borzongok nélküled
varjúhad lobog fenn
párán és ködön át
piros csizmám nyomán
csak a hiány neszez
csak a nyálkás magány
megfolyó pára ver
vacogtat nélküled
véremig csontomig
hideg kővé veszejt
fekete tűz lobog
hűlő szememen át
idegen erdőben
kőbálványt: moha lep
őszi harmat után

Sorok egy online panaszkönyvből

Éjszaka se hagynak békét nekem
a lényegtelen részletek szakértői
a reklámpróféták
és rezonőrei a viszonylagosságnak
tanyát vernek bordáim görbületén
befészkelik magukat szívem kamráiba
idegeim ágbogai közé
és egymással versengve rekesztik el
látomásba torkolló tűnődéseimet
hogyan álomban se vethessek pillantást
az Egészre

Sebestény-Jáger Orsolya

Ott lakom

Ott lakom, hol a fény szötte égen szabadon
Isten madárkáit röpteti a szél.
Itt körbeölelnek a rigó-élte ágak, s a lombok boltívein át
olykor a bánat, de legbelül mégis egy csöndes derű él.

Ott lakom, hol ujjaddal felhőket rajzoltál az égre,
félénk fehéreket, s olykor rongyos szélű, szürke,
subáját rázó, vérmes viharfellegeket.

Ott lakom, hol a küszöbön macskamódra átbukik az alkony,
puhán, mint lomha vállakon elcsituló álom,
s boldogság, ha esténként a kopott kövezetre karcolt
rajzokban lábad nyomát úgy vélem – megtalálom.

S ha a bokrok alatti padon nézem az álmodó kék eget,
magam elé suttogva ejtem, halkán, mint imát:
Röptesd madárkáidat – még sokáig röptesd, Uram,
ott, ahol én lakom, a szél szötte egeken át.

Bíró Ildikó alkotása

Jézus igája

(Mt 11,27-30)

Gyűrött évek fáradt vándora
tapogatózol, mint aki körbejár.
Földig lepergő, elcsorgó idő
bő kosarába gyűjti be a nyár.

Csöndbéli időd, midőn felednéd,
hogyszer e földön véget ér,
számadás lesz a küldetésből,
és porrá lészel, amelyből vétettél.

S míg meghajlott hátadat
igába fogta, gúzsba kötözte a vád,
egy másik igát ad: gyönyörűségest,
Ki földig hajol le Hozzád.

Nyár végi zsolttár

Lelkem megpihen,
mintha száguldó vizek fölött egy sziklán
lábam lóbálnám az áttetsző semmiben.

Lehunyt szemekkel is látok:
Te illeszted egybe az elemekre hullott
vízcsepp-világot.

és minden így lesz a helyén:
belesimulhatok végtelen kezvedbe,
a világ legvégső peremén.

Megbékélés

Mindennap úgy tekints a múltra,
mintha indulnál sebes lábakkal,
szökellve mégis egy messzi útra,
hol szőlőtők szántják s pásztázzák szíved,
mert áldott diófák ölelte kertek illatát
emlékül magaddal csak így viszed.

Mindennap úgy tekints a múltra,
hogyszer ki kimérte időnk hegy-völgyeit,
mint aranyló homokból mérjük
gyermek kezekkel égig érő várunk,
jól tudja: hol lépünk tövisre, s a mélyből
Őhozzá vissza hogy találunk.

Mindennap úgy tekints a múltra,
mint völgyben folyóra, mely áradna tovább,
hogyszer fák öleljék medrét, s hullámaid
hús szél borzolja, s kócolja össze,
hogyszer végül egy csöndes révbe jutva
fáradt hajónk fényben megfüröszse.

Novemberi imádság

Uram szelídíts meg bennem,
ki tékozlón haragját szórja,
pedig karjával ölelhetne át,
mint messzi vetések fölött a vihart,
ha kergeti a felhők megtépett, sötétkéék raját.

Taníts sírni is, mint esőcseppek
hullnak, néma víztükörbe
boglyas fák árnyéka alatt,
és tanítsd szeretnem, mit adsz az úton
és meggyűlölnöm azt, amit tennem nem szabad.

A kökényszemű ősz

Mint szőlősgazda,
ha lassan kaptat fel a hegyre,
megélt időnk immár a vállára vette,
betér hozzánk csöndes, révedezőn,
s az emlék búzakaralász lesz egy végtelen mezőn.

A mag peregve hull.
Az élet megy tovább.
Kenyér legyen falatnyi csak,
mit magához venne majd a szád,
s a lényeg – mind ajándék.

S még tűnődve visszanezel a végső kanyarból,
s búcsúzol, búcsúd legyen áldott.
Magad mögött hagyod az ismerős világot,
ám szívedben még hosszan elidőz
a kökényszemű ősz.

Fecske Csaba

Keresés

magát keresi bennem valaki
szédelegve mint kába beteg a fogódzót
a kórház folyosóján aki ugyanoda jut
nagy erőfeszítéssel mintha el sem
indult volna nincs arca neve ott
maradt valahol egy felelőtlen nyárban
szél kócolta fák alatt engedelmes fűben
vakítóan kék ég alatt túldimenzionált
részletek rejtik hogy mindenáron
megőrizték a valódi történetet amelynek
(fő)szereplője volt vagy ez egy önmagába zárt
feltörhetetlen történet ígéret maradt
ahogy felém gurította mosolyát nem számolva
vagy talán nagyon is a következményekkel

Csak egyszer

kora őszi gondtalan léptek
a Szinva-hídon át
mikor még szerettelek
bár ehhez a hídnak pataknak
semmi köze nem ezért és
nem is ennek ellenére
mégis ha föl villan előttem a kép
a nyár és az ősz találkozása
a Szinva fölött dübögve
mesélni kezd a híd pedig
már kifogytál belőlem nincs rád
örömöm hiába mennénk át
azon a hídon mert csak egyszer
egyetlen egyszer lehet ugyanúgy

Idegen íz

dagadt képű hold
vigyázza az éjszakát
szél hozza nekem lihegve
az erdő jó szagát

a dombra hasaló tisztáson
őszinte nyári fű –
megállás nélkül dolgozik a tücsök
e piciny aranyköszörű

elcsapott angyalok sutyorognak
a hársfalombban –
riadt érzés a szívben
idegen íz a fájdalomban

Faluszél

semmire se jó záporok
szaladnak át a réten
mint szappan ázik el a nap
az ég szennyves vizében

sötét vízcseppek peregnek
a megtépzott fákról
mintha csak találta volna
rozsdás hangját – madár szól

fújtatva meg-megpihene
tengerszagot hoz a szél
kőd van a világ véget ér
itt a falu szélénél